

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy óra . . . 100 K Negyedévre . 280 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 5 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

A földadójavaslat és a nyomorakció a kormánypart előtt

Budapest, szept. 4. (MOT.) Az egységspárt ma este pártértekezletet tartott Mayer János elnöklésével. Az értekezleten megjelent Bethlen István, Kállay Tibor, Rakovszky Iván, nagyatádi Szabó István és a párttagok nagyszámmal.

Engedmények

A földadójavaslatokra vonatkozólag a miniszterelnök felkérte azokat a képviselőket, akik a javaslat parlamenti tárgyalása alkalmával, a javaslatlalt szemben bizonyos kifogásokat emeltek, hogy holnap délelőtt a pénzügyminiszterrel egy együttes megbeszélést tartsanak. A pénzügyminiszter kidolgozta azokat a legmesszebbmenő engedményeket, amelyeket tenni kíván abban az irányban, melyben a felszólalások többsége megnyilvánul.

Almássy alelnök jelölt

Fáy Gyulának a nemzetgyűlés alelnöki tisztségére való jelölésével kapcsolatban, akinek mandátumát petícióival támadták meg, a miniszterelnök kifejtette, hogy nem tartja helyesnek, hogy a Ház alelnöki állására olyan képviselőt válasszának, akinek ebből kifolyólag kellemtelenségei lehetnének. Ezért arra kéri a párt tagjait, hogy tegyék megfontolás tárgyává az alelnöki állásra való jelölésről elfoglalt álláspontjukat és járuljanak hozzá Almássy László jelöléséhez.

Fáy Gyula kéri a pártot, hogy ebben a kérdésben az ő személyének a kikapcsolásával határozzon, mert nem volna hajlandó olyan állást vállalni, amelynél személye ellen, bármilyen részről kifogás merülhetne fel.

A párt a miniszterelnök javaslatára egyhangúlag Almássy Lászlót jelölte az alelnöki állásra.

Az inség enyhítése

Ezután a tárgysorozat harmadik pontja, az inségakció került tárgyalásra.

Szicovszky Béla, a nemzetgyűlés elnöke kijelentette, hogy a nemzetgyűlésnek elsőnek kell jó példával elől járnia. Az összes parlamenti pártokhoz felhívással fordult, tárgyalják ezt a kérdést a pártokon belül. Az egyes pártoktól már megkapta az igenlő választ és most az egységspárt tagjaihoz fordul ebben a kérdésben. Kéri, hogy járuljanak hozzá azon indítványhoz, amely szerint minden egyes képviselő legközelebbi negyedévre esedékes illetményeiből 2000 koronát vonhassanak le az inségakció számára.

A párt határozatilag elfogadta Szicovszky indítványát.

Három akció

Erődi-Harrach Tihamér felvilágosítást kér a belügyminisztertől arra nézve, hogy az inségakció céljaira

begyűlt összegeket milyen célra, milyen rendszer szerint és kik között fogják szétosztani.

Rakovszky Iván belügyminiszter bejelentette, hogy három akció folyik párhuzamosan. Az egyik a hadi árak, rokkantak és özvegyek felségítésére irányul és erre vonatkozólag a kormány már megtette a szükséges hivatalos intézkedéseket. A második akció a főváros szegényeire vonatkozik. A harmadik pedig az, amelyet a kormányzó indított meg. Ez az akció tisztán a falusi szegényekre vonatkozik, még pedig a falusi szegények ama rétegére, akik azért vannak nélkülözésnek kitéve, mert az aratás folyamán nem kaptak munkát és így nem juthattak hozzá a téli gabonához. Amit a kormányzó által megindított akcióból összegyűjtene, azt kizárólag a falusi szegények között fogják szétosztani. A megszervezés tekintetében kijelenti, hogy semmi adminisztrációs költség felmerülni nem fog, a befolyó összeget az utolsó fillérig az ellátatlanok kapják. Felmenti, hogy Kenderes község 5 milliót ajánlott fel, az egyik tiszántuli járásban pedig erre a célra 12 vaggon termény gyűlt össze.

Csak dolgozót segítenek

A kiosztás tekintetében az az elvi álláspontja, hogy ebből az összegből senki ingyen ne kapjon semmit. Nem az a cél, hogy munkanélküli segélyt adjanak, mert ennek az volna a következménye, hogy azok, akik nem szívesen dolgoznak, könnyebben jutnának abba a helyzetbe, hogy továbbra se dolgozzanak. A kormány a közmunkák keretében módot nyújt a munkára és azt szeretné, hogy azok, akik hajlandók munkát végezni, az őszi munkák megszüntése után beálló 2-3 hónapban megszerezhesék a téli ellátásra szükséges gabonát. Azt hiszi, hogy a publikum szívesebben fog adózni, ha tudja, hogy adakozása fejében a községek és vármegyék, valamint városok is a közmunkák révén előnyökhöz jutnak. A gyűjtés a legszelebb mederben halad, úgy hogy megnyugvással állapíthatjuk meg, hogy az akció sikerrel fog járni.

Véleménye az, hogy aki adta az összeget, az használhassa fel odahaza. Ha azonban valamelyik községnek fölöslege van, az továbbítsa az adományokat a járás céljaira, a járás pedig a megye céljaira és így tovább.

Magyar propagandát!

Erődi-Harrach Tihamér ismertette ezután a magyar képviselőknek az interparlamentaris unió bécsi konferenciáján kifejtett munkásságát. Foglalkozott Bernstein német szocialista képviselőnek Magyarországra elleni kirohanásával is. Kijel-

entette, hogy a német delegáció vezetője arra kérte a magyar küldöttséget, hogy ne tulajdonítson nagy jelentőséget Bernstein beszédének, mert Bernstein naiv ember, aki nagyon könnyen felül minden téves és tendenciózus információknak. Erődi-Harrach kéri a kormányt, hogy *hogy hathatós propagandát fejtsen ki a külföldön* a helyes tájékoztatás érdekében.

Bethlen miniszterelnök kijelentette, hogy azok a képviselők, akik most Budapesten jártak, bizonyára egészen más tapasztalatokat szereztek az itteni állapotokról. A kormány arra fog törekedni, hogy a jövőben minél többen jöjjenek Ma-

gyarországra és a helyszínen ismerjék meg az itteni állapotokat.

A pártban az a vélemény alakult ki, hogy a Bernstein ügyet a parlamentben nem teszik szóvá.

Bethlen István nem tartja méltónak amagyar parlamenthez a Bernstein-ügyek megégyeszer és épen a parlament előtt való tárgyalását.

A párttagok ezt helyeslőleg vették tudomásul, egyben köszönetüknek és hálájuknak adtak kifejezést Apponyi Albert gróf iránt, aki a magyar ügyet olyan méltóan és igazán megvédte a bécsi konferencián.

Ezután a miniszterelnök a külpolitikai helyzetről tájékoztatta a párt tagjait.

A Baross-Szövetség és a mai gazdasági események

Kereskedők és iparosok panasza

A Baross Szövetség augusztus 30-án tartott választmányi ülésén alapos megvitatás tárgyává tették a legújabb eseményeket.

Megvitaták a repülőbizottság munkáját, az árdragítás fogalmi meghatározását és az eljárás kapcsolatos bizonytalanságot. A Szövetség ez ügyben az összes hatóságokhoz, saját központjához és az összes vidéki fiókokhoz a következő tartalmu átiratokat intézi:

1. Kívánja a szövetség, hogy az áruuzsora fogalmi meghatározása a pénzüzsora törvény szabályozása alapján épüljön fel. Eszerint árdragítást, avagy áruuzsorát követ el, aki: a) másnak szorult helyzetét kihasználva, b) a vevő anyagi romlását előidéző módon, c) tulságos anyagi előnyt szerez akként, hogy d) a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás között szembeötölő aránytalanság mutatkozik.

Ezeknek a kritériumoknak a felállítását indokolják a fogalom jelenlegi bizonytalan meghatározása, pénzünk ingadozó értéke, amely nem jelent oly biztos értékmértőt, hogy általa a „nyereség” fogalma lelkiismeretesen megállapítható volna.

2. Kívánja a szövetség az eljárással kapcsolatos garanciák meghozatalát s a könnyű meghurcolás lehetőségének megszüntetését. Ennek elérésére

a) az esküdtsekhez hasonló kollegiális szerv beállítását. Ily célra megfelelő volna az uzorabíróság működésébe a társadalom minden rétegéből összeállított Árvizsgáló Bizottságot bevonni.

b) Kívánják továbbá, hogy a rosz-hiszemű és alaptalan feljelentők ellen törvényes védelem nyujtassék és meghurcolás esetére az alaptalan feljelentők büntethetősége törvénybe iktatassék.

3. Kívánja a szövetség, hogy a legfontosabb és legnékülözhetetlenebb közszükségleti cikkel a pénzrel ne folytathassanak uzorát, ne követhessenek el mérhetetlen árdra-

gitást. A helyzet ma az, hogy a Nemzeti Jegyintézet 5-6 százalékkal kiadja pénzét a budapesti Nagybancoknak, azok az ottani közép-bancoknak, innen kerül a pénz az ország területén levő kisbancokhoz és végül (ha egyáltalán kerül) a hitelt igénylő üzletemberekhez. **Igy lesz az 5-6 százalékos pénzből 25-30 százalékos kamatu hitel**, amit a mai horribilis árak mellett és az üzleti tüke hiánya miatt minden üzletembernek igénybe kell vennie.

Igy az a debreceni cég, amelynek 4 millió hitele van, csupán a 25 százalékos kamat fizetésére évi 1 millió koronát kénytelen a fogyasztókkal szemben bekalkulálni.

Kívánja a szövetség, hogy a Nemzeti Jegyintézet statutumai megváltoztatásával, mint békében is, az érdemes cégeknek olcsó áruhitelük folyósíttassanak.

A Baross Szövetség programja, hogy az igazságos és méltányos érdekek védelmét mindenképpen megvalósítsa.

Foglalkozott ezenkívül az ipari szállítások kérdésével. Kívánja, hogy úgy a magán, mint a közszállítások napi árak kalkulálásával történjék.

Bécsben nincs hirlap

Bécs, szept. 4. A könyvnyomdászok sztrájkja után ma este a napilapok szedői is sztrájkba léptek, úgyhogy holnap reggel Bécsben nem jelennek meg a lapok. Innsbruckban, Grácban, Salzburgban két napja hogy nem jelennek meg az újságok. MTL.

Lengyelország a kis antantban?

Prága, szept. 4. A belgrádi lapoknak ama hírével szemben, hogy Lengyelországnak a kis antantba való belépése küszöbön áll és hogy Prága és Varsó között felmerült differenciák elintéződtek, a Tribuna arról értesül, hogy ezek a híresztelések merő kóhalmányok.

Amagarság barátjának

Budapest, szept. 4. A Magyar Nemzeti Szövetség küldöttsége ma délután nyújtotta át Lord Newton-nak a Szövetség aranyérmét. A Turáni Ötvösműhely készítette a remekbe készült érmet, amely a maga nemében első, amit külföldi ember kapott.

Lord Newton megilletődve fogadta az érmet. Meg van győződve, hogy amit Magyarországról tett, azt az igazságot tette, amelyet csak úgy juttathatunk diadalra, ha Csonkama-gyarország belsőleg megerősödik, összetart és válvitve munkálkodik. Magyarország barátainak száma nap-ról-napra növekedik.

A földmegváltás

Budapest, szept. 4. Az egységes pártban nagy megnyugvást keltett a kormányának az intézkedése, amellyel a földbirtokreform végrehajtását siottolni kívánja és vára-kozással tekintenek Tóth Jánosnak tervezete elé, amelyet még e hét folyamán fog kidolgozni.

A reform végrehajtása ügyével kapcsolatban Schandl Károly állam-titkár a következőket mondotta:

— Már maga az a tény, hogy a földbirtokrendező bíróságnál kétszer annyi bírósági eljárás van, mint eddig volt, igen meggyorsítja az eljárást. Eddig 90,000 kat. holdat váltottak meg és 2000-nél több községben hoztak érdem-leges határozatokat a föld megvál-tására vonatkozólag. Tavasszal a bíróság 200 ezer kat. holdat fog megváltani.

A Habsburgok ellen

Bécs, szeptember 4. A bécsi ro-mán követség híre jár, hogy a kisantant legutóbb megtartott konfe-renciáján elhatározta, hogy Magyar-országának a népszövetségbe való fel-vételénél követelni fogja, hogy Ma-gyarország nyújtson garanciát arra nézve, miszerint végleg lemond a Habsburg restaurációról és ezt az összes Habsburgokra kimondja. A kisantant e határozatához Lengyel ország is hozzájárult.

Poroszország mellett

Berlin, szeptember 4. Felsőszil-éziában most folyt le a népszavazás arra vonatkozólag, hogy autonóm terület akar-e lenni, vagy megmarad porosz tartomány. A népszava-zásnál a lakosság 90 százaléka a Poroszország mellett való megmara-dás mellett szavazott, csupán két község szavazott az autonómia mellett.

Vitési beiktatás

A Sesztina Jenő által Lövőpetri-ben adományozott 15 kat. hold vi-tézi telekre Molnár Imre csendőrtörzsőrmestert vasárnap ik-tatták be fényes ünnepség mellett.

A Kormányzót vitész Reviczky László tábornok, Szabolcsvármegye vitési szék kapitánya képviselte. Ez ünnepség alkalmával a diszközgyű-lés a vitési telek adományozóját, Sesztina Jenőt, egyhangú lelkesed-éssel a község diszpolgárává vá-lasztotta.

Az ünnepi lakomán, melyet az adományozó parkjában tartott, szá-mos felköszöntő hangzott el Horthy Miklós kormányzóra. Reviczky tá-bornok, vitészi szék kapitány az ado-mányozót és jelen volt nejét, mint az áldozatkészség példaképeit, üdvö-zölte.

Kereskedők tiltakozó gyűlése

A debreceni kereskedők körében nagy izgalmat és megdöbbenést keltett annak a híre, hogy a repülőbizottság Debrecenben is megkezdte működését s egy kereske-dőt rövid ideig őrizetben tartottak. Kifo-gásolták, hogy a repülőbizottságban nem foglal helyet kereskedő szakértő és hogy nincs megállapítva, mi is tulajdonképpen az árdrágítás. A kereskedők sérelmeik or-voslása végett vasárnap délelőtt gyűlést akartak tartani, amelyen az iparosok is képviseltették volna magukat. A gyűlés azonban, mivel a tagok nagyrésze az uzsorabíróság tárgyalására ment el s az-tul sokáig tartott, elmaradt s a kereskedők csupán egy rögtönzött értekezletet tartottak.

Az értekezlet izzó hangulatban folyt le, a kereskedők rendkívül elvannak keseredve s aítól tartanak, hogy a repülőbizottság munkája következtében indokolatlan meg-hurcolásban lesz részük. Az a felfogás je-gescedeti ki, hogy a repülőbizottságnak a vizsgátnál nem a beszerzési árat, ha-nem a mindenkori napiárat kell figyelembe venni, mert ellenkező esetben a raktárpót-lás lehetetlenné válik.

Az értekezleten több felszólalás hang-zott el. Felszólaltak Radó Rezső, Hegedűs Jenő, Schwartz Vilmos, Magyar Simon, Kupfer Jenő.

A OMKE titkára Gábor Dezső azt in-dítványozta, hogy Heinrich Ferencet, a nemzeti polgári párt elnökét kérjék fel közbenjárásra s interpelláció megtartására a kereskedők érdekében Magyar Simon

azt javasolta, hogy Hegyemegi Kiss Pált szólítsák fel a kereskedői érdekek megvé-désére és közbenjárásra. Király Péter nagy tetszés közepette azt indítványozta, hogy a kereskedők zárják be mind az üz-leteiket, hovatovább is folytatódik a keres-kezőellenes politika.

Az értekezlet Radó Rezső felvilágosító és csillapító szavai után elhatározta, hogy a kereskedelemügyi miniszterhez távirati felterjesztést intéz, melyben az árak kal-kulálása tekintetében ma fenálló bizony-talanság megszüntetését kéri. Kéri továbbá, hogy a miniszter utasítsa az árvizsgáló bi-zottságokat az irányító árak azonnali meg-állapítására. Az értekezlet ugyancsak távi-ratilag kéri a beügyminisztertől, hogy mi-előtt a rendőrség az ügyészségnek átküldi az iratokat, kérje ki az árvizsgáló bizot-táságnak, szakértők bevonásával megalkotott véleményét. Az igazságügyi miniszterhez pedig azt a távirati kérelmet intézte az értekezlet, hogy a most folyamatban levő eljárások lefolytatását mindaddig függesz-se fel, míg az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság és a vidéki árvizsgáló bizottsá-gok a tájékoztató árakat meg nem állapít-ják. Az értekezlet egyben felküdte Buda-pestre Farkas Andort, hogy illetékes helye-ken járjon el és sürgesse meg az értekez-let kívánásainak teljesítését és végrehajtását.

Végül elhatározta az értekezlet, hogy a vasárnapról elmaradt kereskedőgyűlést ma, kedden délután négy órakor tartják meg a kereskedelmi kamara helyiségében.

Elitették a tiltott valutaüzleteket

Megírta a Hajdúföld, hogy tiltott valutaüzlekedés miatt eljárás indult két bankbizományos, Simon György és Buray Sándor ellen. Buray a tiltó rendelkezés ellenére 14500 leit vásárolt és adott el Simon György-nek, aki azt kölcsönképpen tovább akarta adni Stégmüller Árpád épít-sznek.

A két bankbizományost és az épít-szest tegnap vonta felelősségre Vass János dr. rendőrkapitány kihágási rendőrbíró, aki végül a következő ítéletet hozta meg és hirdette ki a vádlottak előtt:

Buray Sándort két rendbeli ki-hágás miatt 20 napi elzárást hely-ettesíthető 4 ezer korona fő- és 2 ezer korona mellékbüntetésre, Simon Györgyöt 30 napi elzárást

helyettesíthető 6 ezer korona fő- és 4 ezer korona mellékbüntetésre és végül

Stégmüller Árpádot 10 napi elzá-rást helyettesíthető kétezer korona fő- és egyezer korona mellékbün-tetésre ítélte.

A rendbíróság elrendelte a 14500 leit elkobzását s azt az államkincs-tárba utalja be.

Az ítélet indokolása kifejti, hogy az aránylag enyhe büntetés kiszabásánál figyelembe vették, miszerint nem nyert beigazolást az, hogy a valutaüzletet nyerészkedési célból bonyolították le és hogy a 14500 leit lefoglalásával és elkobzásával amugy is érzékeny kár érte a feleket.

Három hónapi fogház árdrágításért

Az első uzsoraper a rögtönítelő bíróságon

Jelentette a Hajdúföld, hogy a repülő-bizottság Debrecenben is megkezdte működését és először több fűszerkereske-désben tartott meglepetésszerű razzsiát. A razzia eredményéhez képest árdrágító visszaélés miatt eljárást indítottak Deutsch Sámuel Piac-utca 1. szám alatti fűszer-kereskedő ellen, akit rövid ideig őrizetben is tartottak.

Deutschot vasárnap délelőtt már felelős-ségre is vonta a debreceni kir. törvény-szék dr. Visky Sándor elnökelete alatt mű-ködő uzsorabírósága. Az ő bűnpere volt az első, amelyet a repülőbizottság mun-kája eredményeképp tárgyal a bíróság. A tárgyalás iránt hihetetlen nagy érdeklődés nyilvánult meg, Debrecennek szinte ösz-szes kereskedői minden szakmából, — szinte tüntetőleg — ott szorongtak a kis tárgyalóteremben, meg a folyosón.

Több száz kereskedő jelent meg a tárgyalás meghallgatására. Eredetileg az volt a terv, hogy a tár-gyalásról a kereskedők a délelőtti 10 órára hirdetett kereskedő gyűlésre mennek át, de a tárgyalás igen sokáig elhúzódott és így a tervezett gyűlés egyelőre elmaradt.

A vád Kévéssel tíz óra előtt nyitotta meg dr Visky Sándor elnök a tárgyalást. Szavazó bírák voltak Dancs György és Trássy András, a vádat Gergics Károly főügyész-helyettes képviselte, aki a tárgyalás meg-nyitása után felolvasta vádiratát:

„Árdrágító visszaélés vétségével vádo-lom Deutsch Sámuel ellen, mivel a kakaó kilóját, amely pedig köz-zükségleti cikk, amelyet ő 350 koronáért vásárolt, 1100 ko-ronáért árusított, ezenkívül a nála lefog-lalt magyar gyártmányú cukrot importenkor-gyanánt s az importenkor árért árusította s ezáltal jogosulatlan haszonra tett szert.”

A vádlott Ezután a vádlott Deutsch Sámuel hall-gatták ki. Negyvennyolc éves, izraelita

vallású, háza, több üzlete van, árdrágítá-sért már egy ízben 7 ezer koronára ítélték. Beismeri, hogy a kakaót vette 350 ko-ronáért májusban s azt 1100 koronáért árusította.

Elnök: Vezet ön üzleti könyveket?

Vádlott: Nem, a háború óta sohasem vezettem.

Elnök: Látja, ez már mindjárt gyanus. Talán azért nem vezet, hogy ne tudójon ki, mit mennyiért vásárolt.

Vádlott: Könyvet csak az adósokról, továbbá számla- és pénztári könyvet veze-ték. Az üzleti forgalom havonta egymillió korona.

Ezután kifejti, hogy a kakaó 1100 ko-ronás árát úgy kalkulálta ki, hogy a meg-állapított irányár 850 korona volt, ehez jön a forgalmi adó, fuvarköltség, kilónként 10 korona, 25 százalék megengedett ha-szon, csomagolás stb.

Elnök (miután összeadta Deutsch ada-tait): Még így is csak 1010 korona jön ki.

A cukor Ezután a cukor árdrágítást tárgyalta le a bíróság. Deutsch eladta, hogy nála a rendőrség még a cukorinség előtt lefog-lalt 580 kilogram cukrot. Ő ezt az üzlet raktárában helyezte el.

A cukorinség idejében az egyik lefog-lalt, és megrongálódott ládából adott el cukrot az akkori magyar gyártmányú cukor árért. Ő ezt természetesen később pótolni akarta.

A tanuk Az ügyész és védő kérelmére elrendelte a bíróság a bizonyítás kiegészítését s há-rom tanu kihallgatását.

Félegyházy János eladja, hogy ő a kakaót 560 koronáért vásárolta s ezer ko-ronáért árusította.

Kontsek Géza azt vallotta, hogy ő a kakaót 680—780 koronáért vette és szintén ezer koronáért árusította.

Pösch Zoltánnak, a Meinel cég üzlettár-

sának vallomása után felolvastak több iratot, majd a perbsszédekre tértek át. Gergics Károly főügyész h. tartalmas vádbeszéde után a védő mondott hosz-zabab beszédet, majd a bíróság ítéletho-zatalra vonult vissza.

Három hónap Hosszas tanácskozás után hirdette ki az ítéletet Visky Sándor elnök. Az érdeklődés ekkor már oly hatalmas volt, hogy a bírói emelvény és az ügyészi katedra megett is nagy tömeg szorongott. A bíróság bűnösnek mondotta ki Deutschot a kakaó árdrágítás vétségében s ezért 3 hónapi fogházra, husz ezer korona pénzbüntetésre és egy évi hivatalvesztésre ítélte, azonkívül kötelezte, hogy az ítéletet és indokolást egyik helyi lapban közzétegye. A cukor árdrági árt vádja alól felmentette.

Gergics főügyész helyettes megnyugodott az ítéletben, ellenben Deutsch semmi-panaszokat jelentett be. A bíróság semmi-ségi panaszokat elfogadta s azok feletti a Kuria fog döteni.

A bíróság az ítélet indokolásában ér-dekes elvi döntést mondott ki, azt hogy az irányár nem lehet minden esetben a legmagasabb ár is, nevezetesen ha a be-szerzési ár kisebb volt az eladási árak is kisebbnek kell lenni, mint az irányár.

Áresés a sertésvásárban

A tegnapi sertésvásár lanyha ke-retetek között mozgott.

A kövér piacon a felhajtás 180 darab volt. Az árak a következőké-pen alakultak: Prima minőségű 340—350 korona, közepes 310—330 korona, silányabb 270—300 korona. Az árak a mult hetéhez képest kö-rülbelül 10 százalékkal estek.

A sovány piacon a felhajtás és a kereslet nagy volt, különösen a hiz-lalásra befogható kerestek. Az árak a sovány piacon 160—170 korona között ingadoztak kilónként élsuly-ban. Növendék malac iránt nem volt kereslet.

A szikes földek megjavításáért

A debreceni mezőgazdasági ka-mara kerületében sok százezer hold földet tesz használhatatlanná vagy csak igen csökkent mértékben hasz-nálhatóvá azoknak elszikesezése. Sulyos csapás ez az érdekelte gaz-dáknak és óriási károsodást jelent az ország közgazdasági érdekeire. A szikes talajok rendkívül sokfélék. Vannak, amelyek mai tudásunk sze-rint teljesen megjavíthatatlanok, vi-szont azonban a szikesek tulnyomó-része megjavítható. A szikjavítási kísérletek eddig kétségtelemné tették, hogy a javító munkák kizárólag a talajok kémiai vizsgálata alapján ki-sérelhetők meg sikerrel.

E célból most a mezőgazdasági kamara a földművelésügyi minisztert arra kérte, hogy a debreceni mező-gazdasági vegykísérleti állomással kapcsolatban egy talajismereti állo-mást létesítsen, mely hivatva legyen a szikes talajok megjavítását elő-segítő talajvizsgálatok, másrészt pedig a földjük vegyi és általános fizikai sajátosságait megismerni ki-vánó gazdáknak segítségükre legyen, hogy talajuk alapos ismeretében ok-szerűbb gazdálkodást tudjanak foly-tatni.

Vetőmagcsávazás

Nagy gondot okoz gazdáinknak a kö-zelgő vetésidényre a vetőmag csávazása. A rézgálic csaknem teljesen hiányzik ha kapható is drága pénzért megbizhatatlan. Több uradalomban nagyon kedvező ered-ménnyel kísérleteztek a Klorol mérlegmen-tes vetőmagcsávázószerrrel.

Tudjuk, hogy gazdaközönségünk bizal-matlan mindenféle újszerrrel szemben, és nem ok nélkül. Tudja ezt a Ckinoingyár is s ezért hajlandó kisebb mennyiségű ki-sérleti anyagot rendelkezésre bocsátani önköltségi áron. Saját érdekében cselek-szik tehát minden gazda, ha kísérletet tesz a Klorollal.

Bővebb felvilágosítást ad a debreceni gazdasági egyesület titkári hivatala.

HAJDUFÖLD

SPORT

Katonai atletikai versenyek. Szombaton és vasárnap zajlott le a m. kir. 6. honvéd vegyes dandárparancsnokság által rendezett nagyszabású, a tömegsport céljait szolgáló atletikai verseny. A pontversenyre kitűzött aranyserleg vándordíját újra a 6. tüzérszázalaj nyerte 81 ponttal a 12. ezred II. zászlóalj és a 11. ezred III. zászlóalj előtt. A MOVE bronzszobor vándordíját a 12. gyalogezred II. zászlóaljja, a debreceni gyalogezred vándordíját a 6. tüzérszázalaj vitte el.

A verseny érem- és tiszteletdíjait a győzteseknek *Kratochwill* tábornokné nyújtotta át. A győzőkhöz pedig a tábornok vegyes dandárparancsnok intézett lelkesítő, buzdító szavakat.

Nyiregyháza és Szabolcs vármegye a verseny színvonalának, díszének emeléséhez a tőlük a már előző évekről megszokott áldozatkészséggel járultak. Ugy a város, mint a vármegye 2-2 értékes tiszteletdíjat tűzött ki. Annál kinosabban érintette a verseny rendezőségét az a közöny, amellyel Hajdu vármegye és Debrecen város vezetősége és közönsége az egész versennyel szemben tanúsított.

A részletes eredményeket helyszíne miatt később hozzuk.
Debreceniek győzelme Diósgyőrött. A vasárnap Diósgyőrött tartott atletikai versenyen a debreceni atleták értékes győzelmet arattak. Hadházy Dezső, a DMOVE kiváló atlétája rudugásban 320 cm-el és a 300 méteres sikkfutásban 40 másodperc alatt, Kirchoffer (DTE) a súlydobjásban 12.79 igen jó idővel kezülti rekorddal lett első. Balogh Ferenc (DTE) második lett a 100 m. sikkfutásban. Igen szépen szerepelt a DTE stafétája (Keller, Zuckermann, Balogh, Szántó) megnyerte a 4-szer 400 méteres és az olimpiai stafétát igen jó idő alatt s ezáltal megszerezte a legutóbb a MAC által védett Allender-féle vándordíjat.

Észak-Kelet 2:0, félidő 1:0. Vasárnap találkozott negyedizben Miskolcon a két kerület válogatott csapata és ismételen Észak került ki győztesen. A keleti kerület több tartalékkal játszott.
DMTK-Nyiregyházi Törökvs 3:0, félidő 2:0. Bajnoki mérkőzés. Unalmas, lélek nélküli játék. A DMTK megérdemelten győzött.
DVSC-DMTE 6:0, félidő 2:0. A tartalékos vasutasok könnyen győztek a rutin nélküli munkáscsapat felett.
Nyiregyházi KASE-Kisvárdai TE 2:1. II. osztályu bajnokság. Nagy meglepetés.
A DEAC football-szakosztálya szerdán este 7 órakor az Egyetemi Körben ülést tart. — *Dr Jóna.*

KÖZGAZDASÁG

Az árrazzák városunkban is megkezdődtek és máris eredménytük van egy nagykereskedőre kakaó-drágítás miatt kivett három hónap alakjában. Hogy valóban árrágitást követett-e jelenleg el ez a kereskedő, azzal elvileg rövidesen foglalkozni fogunk; most csak arra akarunk rámutatni, hogy ez a veszély fenyeget most nálunk minden kereskedőt. A liberá is oldal az ilyen balesetet különben hamar kiheveri és amely túlságos tragikusán sem fogja fel az ilyen eseteket, legfeljebb azért, hogy politikai tőkét kovácsolhasson belőle. Azonban városunkban még hála Istennek elég szép számmal maradtak meg jó hírnevű, régi magyar kereskedő és iparos cégek, akik felett szintén ott függ a fogházakerülés állandó Damokles kardja.

Természetesen egy szavunk sem lehet az ellen, ha törvénybe ütköző cselekedet miatt éri utól őket az igazság keze; mi szerintünk is e yf. amán kell bűnhődni mindenkinek, aki a rend ellen cselekszik. De feltétlenül szükséges az, hogy világosan tudhassa mindenki, mi is hát az, ami a törvénybe ütközik: azaz szükséges preczen megszövegezni, milyen felételek mellett szabad a kereskedőknek árait megállapítani és milyen szempontok irányadók az árrágitás megállapításánál. Ha a reptől bizottságok arról tájékoztatást nyújtanak, akkor minden kereskedő mérlegelheti, hogy ilyen körülmények között tudja-e üzemet tovább is folytatni, vagy pedig egyelőre bezárja boltját. Ez mind természetesen csak a tisztességes elveken ala-

puló közvetlen és közvetítő kereskedelemre és termelő iparra vonatkozik.

A TÖZSDE

Magyar korona: 24 1/2.
Zürich nyitáskor és záratkor is 24-et jegyzett.

Zürichi jegyzés:

	Nyitás	Zárás
Berlin	39	36
Amsterdam	205.25	205.20
Newyork	525.75	526.—
London	2351.—	2350.—
Páris	41.25	41.—
Milánó	23.15	23.05
Prága	17.25	17.75
BUDAPEST	245	235
Bécs	0070	0075
Osztr. bg.	00000	008—
Varsó	000	0 65

Értékpapírok

A mai tőzsdei zlet alapirányzata a Berlinből érkező szilárd jelentések hatása alatt bizakodó volt és ez a bizakodó hangulat a nyitáskor az árfolyamokon is kifejezésre jutott. A tőzsdei későbbi folyamán azonban a közeledő prolongációs nap előre érezette hatását és gyenge kezek az összes piacokon több tételt realizáltak, mely az árfolyamokra bár csekély mértékben, de nyomasztó hatást gyakorolt.

Magyar hitel 5050, Osztrák hitel 1050, Angol-Magyar 870, Leszámitoló bank 1180, Magyar-Olasz 570, Jelz hitelbank 270, Hazai bank 820, Salgó 38800, Rimamurányi 12800, Közuti 5450, Városi vasút 2550, Déli vasút 5900, Államvasút 36000, Forgalmi bank 600, Földhitelbank 3450, Merkur 453, Keresk. bank 15000, Belvárosi T. 950, Lipótvárosi T. 310, Egy. Bud. Föv. 3000, Magy. ált. tak. 2250, M. orsz. tak. 3420, Pesti hazai első 37000, Fonciére 9500, Pannonia 9500, Borsod-miskolci 12000, Concordia 10850, Budapesti gőz. 16300, Gizella 6750, Hunária 139.50, Viktória 32500, Beocsini 28000, Általános Köszén 82000, Kerámiái 6200, Ujlaki 7000, Urikányi 36000, Athenaum 8000, Pallas 9000, Révai 2750, Gazd. gépgyár 7200, Fegyver 35000, Fegyver 35000, Gaus-Danub. 605000, Ganz villamos 82000, Láng 13100, Lignum Trust 6000, Légszesz 2000, Boni 6200, Chinoim 3700, Danica 7950, Izzó 27800, Textil 2850, Spódiium 4300, Goldberger 8808 Hung. mütr. 8900, Kábel 83000, Karton 10150, Klotild 10200, Kőb. P. sör 60000, Cukoripar 13300, Erdő 1050, Lámpa 13353, Auer 10300, Östermelő 1850, Neuschl Licht. 610, Orsz. fa 1850, Olajipar 9050, Phöbus 3200, Kender 3925, Gyapjuosó 6900.

Terményiözsde.

A terményiözsden a tőzsdei első feleben egyáltalán nem volt üzlet. Ugy a vevők, mint az eladók tartózkodtak az üzletkötéstől. A malmok budapesti paritásos buzáért 7550 koronás pénzajánlat tétetett. A rozs 5400 bud. par.
A takarmányokképe piaca ellanyhult. — Áru nincs a piacon.
Vidékünkrol előfordult kötések: buza 76 kiós bud. par 7250, 78 kilós bud. par. 7400, 1 vagon ab Nyir.ég 5200, árpa bud. par. 6400.
Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 7250—350, egyéb 7200—250, 79 kilós tiszavidéki 7350—400, egyéb 7300—350, rozs 5300—400, tak. árpa 6300—400, sör-árpa 6700 7100, zab 6100—300, tengeri 7900—8100, repce 13500 14500, korpa 4450—550.

Sertésjelentés.

Déi hivatalos. Ferencvárosi jelentés: Szabadvásári maradvány 1082 sertés, 32 süldő, 5 malac, érkezett 268 sertés, eladott 130 sertés.
Árak: Zsirsertés fiatal nehéz 320—75, könnyű 230—300.
Zártvásáron eladtak 51 sertés.

Apró hirdetések

Középkorú uriaszony házasság céljából o'y idősebb nemeslelkü uriember ismeretséget keresi, ki nem a vagyont, de az igaz nőiséget, hü szeretetet és gyöngéd gondozást méltatja. — Levelek „Jó háziasszony” postarestant fűpostá Debreczen küll tendők.

Iskolai tanulók részére fogkefék, fogkrémek, fésűk, pipereszappanok legolcsóbban kaphatók Jóna és Jóna Drogueriájában Kossuth u. 6.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULÓ Haldyányi-utca 2. Telefon 725.

Bördivány, vaságy, éjjei szekrény, konyhasifon, gyerekkosci olesón eladó, Bartha Szent Anna 44

Nehéz az élet,

jó ruhába járni gondot ad, **VÉGHEZ** olesón beszerezni tessék **VÉGHEZ** menni, hol **kevesbé használt** finom férfi ruhák állandóan kaphatók.
Vár-utca 2. sz. (Zenecével szemben)

Dollárt, Leit

és mindenféle idegen pénzt a legdrágábban vesz **Kaczander bankiroda**
Hunyadi-u. 12. Telefon 7-54.

Hivjon meg

ha van aranya vagy ezüstje eladó a legtöbbet én fizetek érte
Kramer Simonffy
utca 17.

Női kalapujdonságok

megérkeztek. — Átalakítások formák és festések 3 nap alatt készülnek.

Kohn Helén kalapszalonzában
Piac utca 79. sz.

Szobafestést,

mázolást, frontmeszelést és burtofényezést legizlésebben és legjutányosabban készít

Kolozsvári István,
RAKÓCZI-UTCA 27. SZÁM. —

A hirneves „SIMMERING”
2 vasu kézi MOTOROSEKE

igen csekély benzinfogyasztással szánt, csépel, vontat! Képviselet Hajdu-, Szabolcs-, Szatmár-, Bereg megye részére
Telefon 962. sz. Kérjen ajánlatot

Ráhmer Sándornál Debreczen, Piac-utca 43. sz.

100 legszebb modell-ujdonsággal vezet a Piac-u.

9. sz.

Női és férfi kalapátformálások 8 nap alatt.

Patkányirtó szerek,
mindenféle pipereszappanok, parfümök kölniszerek, fogkezes és hajapolószerek stb legolcsóbban beszerezhetők a
Korzó Drogueriában Piac-utca 42. TELEFON 14.80

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debreczen, Ferencz József-ut 59.

Élesdi mész

darabos és oltott
ASBESTPALA
békebeli minőségben, portlandcement, kátránypapír, karcagi és szováti cserép nagyban és kicsinybeni legolcsóbb beszerzési forrása

SINGER LAJOS
Hatvan-u. 71. sz. (Kisállomásnál.)

BOROS HORDÓK

Új és használt, minden nagyságban. Szüretelő edények, ászokhordók, 30-40 hl.-sek kaphatók a
báró Györfly HORDÓGYÁRBAN
Nap-u. 4. sz. Telefon 12-83.

Járványos száj és körmőfájás ellen bécsi

Kreolin

ismét kapható
Gyógykezeléshez Kg. 140R
Fertőtlenítéshez Kg. 120R

Dr REX chemiai gyár és gyógyárunagykereskedés r.-f.
Debreczen, Városház épület.